

Franckesche Stiftungen zu Halle

Počet z wjry a z včenj y náboženstwj Křesťanského / neygasněgssjmu, a neymocněgssjmu, Řjmskému, Vherskému, a Českému eč. Králi, Ferdynandowi: od ...

[Ivančice], 1574

Dewátý Artykul

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228962)

Matau. 8. a.
 pokusſenich) až do konce / tené
 ſpaſen bude. A ginde dj; Bě
 da ſvětú pro pohorſſenj. A
 Blahoſlawený geſt kdož ſene
 horſſj na mně.

Dewátý Ar- tykul.

o Předloženných neb
zprávčých Církwě.

Szwáté vs
 čj znáti před-
 ložené, a neb
 zpráwce Cír-
 kwe ſwaté /
 w ſtupních gegich rozdiſlných :
 a neyprwé; že oni gſau ſbo-
 růw

o Zprávčích Církyve. 155
táv svatých přednj audowé /
držicy náměstenstwí Kryšto-
wo: gež kdož slyši, Krysta sly-
ši / kdo zamjta, Krysta y Otce
geho nebeského zamjta. Neb
gim přísluhowánj slova y swá
tošj zřízené swěřeno gest.

Mata. 10. b2
Lukáš. 10. c2
Jan. 13. c.
1 Kor. 4. a2

Potom včj; že zprávčowé
Církyve nemagj sami od sebe
běžeti / ale magj býti rádně usta-
nowowánj, podle příkladu a
naučenj Páně / y Apóstolstvé
ho. A to tak; aby k auřadím
tém wybjránj a powoláwánj
byli z lidu wěrného Bohu pod
daného, mužj takowj kterjžby
mocnj a sylnj v wšě byli / bazeň
Božj měli / a dary k tomu při-
sluhowánj potřebné / také y o-
bcowánj ctné. A ti, aby w tom
y zku-

Mata. 10. a2
Marek. 3. b2
Skut. 1. b2
6. a. 13. a2
16. a2

y zkuffeni byli / potom od star-
 slich, strze modlitbu s postem,
 a rukau wzkladani, potwrzeni
 1 Sidam. 5. a. nato prigali. A o tomé Apo-
 stol dj; Wsseliky Biskup z lidi
 2 Tym. 2. a. (totiz wernych duchowniho
 kněžstw) wzat býwá. A Ty-
 moteowi naučení dáwa řka;
 Což sy slychal ode mne před
 mnohými swědky / swěřigz to
 lidem werným / kterizby způso-
 bnj byli y jiné učiti.

1 Tym. 3.
 Dytovi. 1.

O takowých pak Kněžích
 a neb služebnjých / y o wywo-
 lowání neb uřadowání gich /
 kterakby se diti mělo / Apóstol
 k Tymoteowi a k Tytowi ssi-
 roce a swětle wypisuje. Pro-
 tož v nás nedopaušti se žádně
 mu kněžského úřadu užíwati /
 ani

o Zprávách Cirkwe. 157
ani tomu služebnostmi Pána
Krysta přísluhovati / lečby
toto tím řádem podle Zákona
Božjho k tomu přišel / powo-
lán, a ustanowen byl. Gakož
se to y z starých Kanonů Cyr-
kwe swětle znáti dáwa. A swa-
ty * Cypryan způsob toho také
wypisuje. A z té příčiny služeb-
nocy / nižších stupňůw / zvláště
Jahenského / při starších na-
ších za drabné časy se chowagi /
cwičj, a zkusugj / příkladem pr-
wnj Cirkwe / ano sameho Kry-
sta Pána / kterjž vcedlnjsty tři
léta při sobě chowal / a potom
y Apostolé: Aby z nich potom
k wyžšim stupňům bránj a říze-
ni byli muži pobožnj, oswiceni,
swědectwj hodnosti od lidu o-
becné

† Disti :
23. capi:
Episcop.
Epist. 4.
* Lib. 1.

becného y starších swých magicy.

Přitom také věj / že powinnost věradu gegich, k němuž tak zřízené postaweni sa, tato gest / aby péci o spaseni dussj lidštych sobě swěřených měli / gum slowem Božim a swátostmi, podle vmysla a wstaweni Pána Krysta přisluhowali: wewsssem dobrém gum ku překládu byli / za ně se Pánu Bohu modlili / z hřechůw a bludůw ge wywodili / wůli Božj z Píssem swatých wyhledáwali, sťrže pilné čtání a přemyslowání w nich. Gaťoz k tomu kewsssemu Aposstole napominagi.

1. petr. 1. a.

Dj; swatý Petr, Paste stádo Božj kteréz při was gest / opa
tru

o Zprávčých Štřfwe. 159
trügice ge, ne bezděky, ale do-
browolně / ne pro mrzky zysť /
ale z miloſti A ſwaty Pawel 2 Tym. 4. 6.
Tymoteowi zprávcy a Biſku-
pu dj; Ty we wſſem buď be-
dliw / protiwenſtwj ſnáſſeg / dj-
lo kazatele koney / dokazüg to-
ho doſtatečně že gſy werný
Kryſtů ſlužebník. A opět, 1 Tym. 4. 6.
Buď příkřladem werných w ře-
či, w obcowánj, w láſce, w du-
chu, w wjře, w číſtotě. Dotudž
k tobě nepřigdu / buď pilen čj-
tánj a napominánj y wčenj.
Ne zanedbáweg daru kteryž
geſť w tobě / genžť geſť dán ſtr-
že proroctwj, s wzkřládánj m ru 2 Tym. 1. 6.
kau Kněžſkých na tě. Toho
buď pilen, wtom buď wſtawič-
ně / aby proſpěch twüg zgewný
byť

byl wssechnem. Budiž sebe pi-
len y učení / a w tom trwey : ne
bo to čině, y sameho sebe spasyš,
y ty kteráž tebe poslauchaj.

Dale učj, že takowj Kně-
žj, magj miji zdravé učení / od
Apostolůw, a Pána Krysta z
Pisem swatých wzaté / a ge ge-
dnomyšlně gednjm duchem ká-
zati : podle naučení swateho

z Tym. 1. 6.

Pawla / genž takto dj; Někž
gistry příklad zdravých řečí, kte-
rěž sy slýchal odemne, v wjře a
w lásce / kteráž gest w Krystu
Gežissi. A opět; Ale ty zůstá-

z Tym. 3. 6.

wey w tom čemužs se naučil / a
což gest swěřeno / wěda od ko-
hos se naučil : a že hned od de-
tinstwji swatá Pissina znáš / kte-
ráž tě mohau v mělého učiniti k
spa-

o Zprávčch Šrkve. 161
spasem / skrze wjru kteráž gest
w Krystu Geziſsi. A ginde dſ; ^{1 Tymo. 1. a.}
Přikazſž nekterým, ať gineho
včeni nevj. Také obwlaſt-
ně tomu včſ; ſe zprávčowě
duchowſnj a neb Knězi / nema-
gi mocy ſwěta a bezděčně, ſami
ani ſkrze giné, k wjře připuzo-
wati / ani nad wěrau a nad li-
dem Božim panowati / podle
včeni Páně y Apoſtolſkého :
Gakož Pán k Apoſtolům / a
tať k wſſem wěrným a pra- ^{Mat. 20. 6.}
wým poſlům ſwým řekl; Wſte
ſe Knjzata národůw panugi
nad ſwými / a kteřž welicy gſau
panugi nad nimi : ne tať bude
mezy wami: ale kdožkoli chťel
by mezy wami býti welikým,
budiž wáſ ſlužebſnj : a kdožby
L i. ko

Koli mezy wami chtel byti pr
wnj, budiz služebnik wás. Ga
ko y syn člověka nepřissel aby
gemu slauženo bylo / ale aby on
slaužil / a aby dal život swúg
na vykauptenij za mnohé. A

z Petrs. 5. a.

swaty Petr dj; Ani gačo panu
gice nad lidem Páne / ale gačo
příkladem gsauce stádu. A

z Kory. 1. b.

swaty Pawel; Negáčobychem
panowali nad wěrau wassi /
ale pomocnjcy sine radosti wa
ssi. Odpúrce pak a protivnj
ky, ty že magj trpěliwě snáseti /
a ge skrze zdrawé včenij napra
wowati / y přemáhati praw
dau Písem swatých; Gačož

z Tym. 2. b.
z Jtowi. 3. c.

Aposstol o tom naučenij dá
wá.

Ž kterězto příčiny včj; Aby
zpraž

o Správných Cyrkwe. 103

zprávcowé nebo kněží / pro pil-
něgšj včenj Djinum swatým /
a wolněgšj Zborům Páně slau-
ženj / (což neywyš pro swědo-
mj možné) byli swobodnj od
zaměstnánj a zápletkůw swět-
ských / poněwadž Bohu rytěru-
gji : a možněli y od stawu man-
želského / pro lepšj snadnost a
wolnost přísluhowati lidem k
spaseni / a pro odgetj mnohých
škodných překážek / kterěz při-
tom stawu běžj / kteryz mnohé
newole a překážky s sebau nešj /
pro něž ne wždy mohau k swý
powinnostem státi.

Pro
čež nássi za wolněgšj a hoto-
wěgšj k přísluhowánj Cyrkwi,
saudj swobodné : ty wssak, kte-
řizby ten dar zwláštne sobě od

L ij.

Bo

2 Tym. 2. 6.]
1 Kor. 9. 6.]

Boha dany měli, žeby tak zů-
 stati mohli / a w ten se vřad wy-
 dati toť se v nás welice chwálj.
 A wssak toho za hřích nepoklá-
 dagj / aniž proto toho odsuzu-
 gj / kdyžby z hodných přjcin, kně-
 ži se ženili / neb ženatj byli: Ga-
 řoz swatý Pawel takowé wo-
 liti učil. Vybrž za wěc Duchem
 swatým schwálenau to poklá-
 dagj, aby Biskupowé a Kněží,
 řádné a poctiwé manželky měli /
 nežliby kuby sobě chowali / a
 neb ginať zle a pohoršitedlné
 žiwj byli. O čemž y Apostol
 ři: Že lépe gest oženiti se / než
 se (smnohými hřichy w hane-
 bnostech) páłiti : pro něž neto-
 lířo Kněz / ale y wsseliký Kře-
 řtan / mělby a má hodně, bez přj-
 gj

1 Tym. 3. a.
 2 ytorwi. 1. b.
 3 Mog. 21. a.
 4 Ezech. 44. f.

1 Kory. 7. b.

o Zprávcech Šhrfwe. 165
gimanj osob, wylaučen a wy-
wržen byti.

Také včj; Še wšsecken lid má
takowým rádným, pobožným
a wěrným Šprávčům milo-
stně poddan býti / k nim celau
dowěrnost mjtj / gich z milo-
sti poslauchati / gimi se při spa-
senj zprawowati / ge w slusně
poctiwosti mjtj / y wšselikau po-
winnost swatými Pissiny wy-
měřenau, k nim zachowáwati:
podlé naučenj Pána Krysta,
genž takto ráčil mluwiti; Kdo Mata. 10. 8.
was přigjma, inne přigjma:
A kdo was slyssi, inne slyssi. A Lukáš. 10. 11
Apostol; Powolni budte zpra- Šidám. 13. 6.
wčům wassim / a poslussni bud-
te gich / omč zagisté bděgi nad
dušsemi wassimi / gako ti křečjž

2 iij.

po-

1 Tym. 5. c.

počet magj wydati: A opět; Předloženi křečjž dobře zprawy / dwogj cti hodni gmnj budte: zwláště ti křečjž pracujgi w slowu Božim a w vše-
m.

1 Kor. 9. c.
Mat. 10. b.
Lukáš. 10. b.
Rim. 15. c.
1 Tym. 5. c.

Přitom včj; Že magj sluff-
nau žiwosti a potřebami čas-
nými opatrowáni býti: podle
naučení swatého Pawla, genž
dj; Také gest y Pán naričil tem
křečjž Ewangelium zvěstuj-
gi, aby z Ewangelium žiwi
byli.

Ezech. 16. f.

Pro uwarování pak žiwos-
ta marného a zahálewého / a
tak Sodomského / a pro do-
brý příklad giným / a aby se nau-
čili srozumjwati psotám a bj-
dám lidským / y uměli gin milo-
stiwi

Žalm. 73.

o Zprávčích Cyrkwe. 167

stiwí býti / wčj y tomu; Aby ti
kteržby mohli, zwláště ti kte-
řžby weliké práce při lidu ge-
stě newedli / sami sobě rukama
swýma živnosti dobywali:
proto, aby bez obtženi Cyrkwi 2 Kor. 4. ca
byli / a tudy y zahalecům mar- 6. a.
ným místa nedáwali / následu- 1 Tes. 2. 6.
gice w tom swateho Pawla / 2 Tes. 3. 6.
a před očima magice řeč Páně Stat. 20. 24
kdež dj; Blahoslaweněgi gest 18. a.
dāti nežli bráti. Také wčj;
Gestližebý kterykoli Zprávce
w bludy a neb w hřichy gaté v-
padl / aneb při wřadu byl ne-
dbánliwy, že má býti napra-
wowán strze řád kázně: A ne-
chtělby po káňj činiti, a opra-
witi / tedy aby byl wyslancen /
předně od wřadu a práce příslu-

L iiii.

ho

howánj / potom y od spolku
 wšij Cýrkwe nebo Žboru, a od
 pozjwánj spasenj / gako¹ služe-
 bnj² nevžitečný / a aud pohor-
 sšugjcy / ³ratolest vschlá, a ⁴sul
 zmařená : o njž Pán prawj, že
 se k⁵ ničemémuž nehodj. Cemuž
 učil y swatý Pawel rka; Hřessi-
 cy (Kněží) předewšsemi trescy /
 aby y ginj bázeň měli.

Lid pak učj, Aby se k⁶ tako-
 wým Učitelům a Kněžím blu-
 dným / neb také y hřjssným ne-
 řagjým, řádem Cýrkwe wy-
 laučeny / tak zachowáwali /
 gatz⁷ Pjssma swatá vřazugi.

Neyprwe Pán Krystus; Dlně
 se warügte falešných proro-
 ků / kterjž přicházegj k⁸ wám w
 rausse owčjm / ale wnitř gšau
 wě

¹Mat. 18. b.
 25. c.

²Jan. 15. a.
³Mata. 5. b.

⁴2ym. 5. a.

⁵Mata. 7. e.

⁶1 Jan. 4. a.

⁷1 Mog. 13. a.

⁸Gene. 23. d.

o Zprávěch Cirkwe. 169
wlcy hltawj: po owocých ge-
gich poznáte ge. A swatý
Pawel dj; Prosymě pať wás
bratřj / abysste ssetřili těch kte-
řjž různice a poborsseni činj /
na odpor wčeni tomu kterémuž
ste wy se naučili: a warügte se
gich. Neb takowj Pánu nasse-
mu Gežissi Krystu neslaužj /
ale swému břichu.

Riman. 6. c.
Filipen. 3. d.
Koloc. 2. b.
Dytowi. 3. c.

Desátý arty

kul.

o Slowu Božim neb
swatém Ewange-
lium.

L v.

A po